

9.12.22

TER BESLISSING

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Publieke Gezondheid
Bevolkingsonderzoek en
Medische Ethiek

Opgesteld door

Aan

Minister VWS

Deadline: 12 december
2022

nota

Omgang met demonstraties bij abortusklinieken in
Frankrijk

Datum

5 december 2022

Kenmerk

3478452-1040793-PG

Uw kenmerk

3478452-1040793-PG

Zaaknummer

3478452-1040793-PG

Bijlage(n)

0

1. Aanleiding

In het commissiedebat medische ethiek / orgaandonatie (2 juni 2022) is door Kamerlid Arib (PvdA) naar voren gebracht dat in Frankrijk een verbod zou gelden op demonstraties bij abortusklinieken waarbij vrouwen worden geïntimideerd. Daarop heeft u toegezegd in overleg te gaan met uw collega's van de ministeries van BZK en JenV alvorens de Kamer in te lichten over de situatie in Frankrijk. Het overleg heeft op ambtelijk niveau plaatsgevonden, omdat er inhoudelijke overeenstemming was over de strekking van de Kamerbrief. U heeft de brief eerder in concept ontvangen. Sindsdien zijn de laatste aanpassingen aan de Kamerbrief verwerkt, en is deze bij BZK en JenV de lijn in gegaan, en geaccordeerd.

2. Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met verzending van de brief aan de Tweede Kamer. De bewindslieden Hanke Bruins Slot (BZK, CDA), en Dilan Yesilgöz-Zegerius (JenV, VVD) hebben de brief reeds geaccordeerd; u ondertekent mede namens hen.

Mocht u toch nog inhoudelijke wijzigingen willen voorstellen aan de brief dan zal die opnieuw moeten worden voorgelegd aan BZK en J&V.

3. Kernpunten

In de brief wordt uitgelegd dat Frankrijk een geschiedenis kent met zeer ernstige acties van de groepering 'commandos anti AVG' tegen abortusklinieken. In reactie daarop is een specifieke wetsbepaling opgesteld die het verhinderen van abortus strafbaar stelt met een maximumstraf van twee jaar gevangenisstraf of 30.000 Euro boete. Nederland kent anders dan Frankrijk geen specifieke strafbepaling over intimideren of het verhinderen van abortus. Het wettelijk kader biedt echter ook in Nederland mogelijkheden om demonstraties bij abortusklinieken te reguleren. Het is op grond van de Wet openbare manifestaties (Wom) aan de burgemeester om demonstraties bij abortusklinieken in goede banen te leiden. Ook biedt het strafrecht verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld wanneer sprake is van belaging, bedreiging of belediging. U neemt in de Kamerbrief het standpunt in dat deze mogelijkheden volstaan.

4. Toelichting

a. *Draagvlak politiek*

Het thema van (betere bevoegdheden om in te kunnen grijpen bij) demonstraties bij abortusklinieken leeft sterk onder een aantal partijen, zoals GroenLinks en PvdA.

Datum

5 december 2022

Kenmerk

3478452-1040793-PG

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De abortussector zal mogelijk pleiten voor een *strenger* en *landelijk* beleid tegen demonstraties. Bestuurders van abortusklinieken zijn van mening dat er bij abortusklinieken vaak geen sprake is van demonstraties maar van het aanspreken of lastigvallen van individuele bezoeksters van abortusklinieken.

Zeer recent, Op 6 december jl, ontving u een brief van bestuurders van abortusklinieken waarin zij wederom hun zorgen uitten over demonstraties. De bestuurders stellen dat het demonstratierecht te veel botst met de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van bezoekers van abortusklinieken. In de brief wordt verder het volgende aangekondigd: "Concreet kan u van ons in het eerste kwartaal van 2023 informatie verwachten wat de invloed is op onze cliënten indien zij worden geconfronteerd met anti-abortusdemonstranten."

c. Financiële en personele gevolgen

Nvt.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Nvt.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De Kamerbrief is reeds op ambtelijk en politiek niveau geaccordeerd door de ministeries van BZK en JenV.

f. Gevolgen administratieve lasten

Nvt.

g. Toezeggingen

Deze toezegging wordt afgedaan in de Kamerbrief: In het commissiedebat medische ethiek / orgaandonatie (2 juni 2022) is door Kamerlid Arib (PvdA) naar voren gebracht dat in Frankrijk een verbod zou gelden op demonstraties bij abortusklinieken waarbij vrouwen worden geïntimideerd. Daarop heeft u toegezegd in overleg te gaan met uw collega's van het ministerie van BZK en JenV alvorens de Kamer in te lichten over de situatie in Frankrijk.

h. Fraudetoets

Nvt.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.